

Ljudska PRAVICA

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

Leto XI. — Štev. 39/L.

Ljubljana, sreda, 15. februarja 1950

Izhaja vsak dan razen ob petkih

Mesečna naročnina din 45.—

Cena din 2.—

ZNAČILNOSTI

letošnjega izvoza lesa

Proizvodni plan je treba prilagoditi zahtevam trga in še bolj utrditi naš trgovski sloves

Eden glavnih naših izvoznih predmetov je les. Prodaja našega lesa na svetovnem tržišču zavzema iz leta v leto večji obseg. Za izvožen les prejemo potrebne devize za uvoz raznih predmetov, potrebnih za nadaljnjo socialistično graditve. Razumljivo je, da izvažamo les v razne države, ker smo zaradi informobirovske gospodarske blokade prisiljeni kupovati upremo za industrializacijo druge.

Po količini lesa, ki ga bomo izvozili, izvozni plan ni mnogo večji od lanskega, toda izvozne naloge so za 35% težje od lanskih zaradi kvalitete, dimenzij in epifikacije lesnih izdelkov. Izvozniki imajo različne zahteve. Z nekaterimi smo sklenili pogodbe, da jim bomo pošiljali na primer hlodovino take dolžine, kakršne pri nas običajno ne delamo. Druge zopet potrebujejo zelo široke plohe in deske, kakršnih pri nas ni bila navada izdelovati. Imamo tudi sklenjene pogodbe za dobavo intermetriških dolžin lesa. Pred nas so postavljene tudi zahteve, da odpeljemo določene širine prizmiranega lesa, ali pa, da izvažamo celulozni les v obliki oblice in ne, kakor je bil do nedavna običaj, v obliki cepanic.

Kako bodo naša lesnoindustrijska podjetja izpolnila vse izvozne naloge? Treba bo upoštevati izkušnje iz minulih let in vse pomanjkljivosti odpraviti. Če bi na primer lani pri izvozu lesa upoštevali epifikacijo pogodbeno določenih artiklov, bi bil plan izvoza za 10% boljši. Iz tega sledi, da je treba gozdno in žagar-

sko proizvodnjo usmeriti v izdelovanje posebnih in intermetriških dolžin. Letos je treba za izvod nad 60% hlodovine posebnih širn in dolžin. Tudi v gozdni proizvodnji je treba predvsem izdelovati sortimente posebnih dimenzij in kvalitete za izvoz. Predvsem velja to za jelov celulozni les, ki mora biti ves pripravljen v oblikih. Podobno je z bukovim celuloznim lesom in s stoodstotno izpolnitvijo plana prizmiranega blaga.

Pri izpolnjevanju izvoznega plana je pomembna zahteva, da ga izpolnimo do pogodbeno določenega časa. Ne sme se dogajati, da bi v pristanišču čakala tuja ladja na les. Nadalje moramo skrbeti, da les pošljemo najprej v tiste države, s katerimi imamo sklenjene pogodbe do določenega roka. Nismo pravilno izpolnjevali izvoznega plana, če smo poslali les na tržišče, ne glede na to, katerim izvoznikom smo ga bili najprej dolžni poslati. Tudi pri izvozu je treba enakomerno izpolnjevati plan. To se pravi, da moramo izpolnjevati dekadne in mesečne plane. Zavedati se moramo, da s pravočasnim odpošiljanjem lesa tudi dobimo pravočasno potrebne devize. Popolnoma napačno je mnenje nekaterih lesnoindustrijskih podjetij, da je važna le izpolnitev izvoznih nalog do konca leta. Neenakomerno izpolnjevanje izvoznega plana se pozna tudi v neenakomernem izpolnjevanju našega uvoznega plana, torej v neenakomerni nadaljnji industrializaciji države, v kolikor je odvisna od uvoženega materiala.

Dr. IVAN RIBAR kandidira v Šibeniku

Frontovci Šibenika so določili za kandidata dr. Ivana Ribarja, predsednika Prezidija Ljudske skupščine FLRJ. Šibeničani hočejo dočakati 26. marec, ko bodo s kroglicami izrazili zaupanje svojemu kandidatu, s čim boljimi uspehi. Zato so sprejeli tekmovalce, ki ga je napovedala Ljudska fronta Šibenika, Čukovca in Reke. To tekmovalce so še bolj razširili. 6. t. m. so pozvali k tekmovalcu svoje tovariše iz Zadra, Splita, Oslječka in Karlovca. Tudi med osnovnimi organizacijami v Šibeniku se bo razvijalo živahno frontovsko delo. Prav tako so Šibeničani obvestili svojega kandidata o sklepu, ki so ga sprejeli. Dr. Ivan Ribar jim je odgovoril.

»Z velikim zadovoljstvom in hvaležnostjo sprejemam od svojih dragih tovarišev ponudeno kandidaturu za poslanskega kandidata borbenega mesta Šibenika. Ponosen sem na vaše soglasno zaupanje. Tovariši vas pozdravljam in na svidenje v Šibeniku.« — (Tanjug.)

HRASTNIŠKA STEKLARNA JE DOSLEJ PRESEGLA PLAN PO VREDNOSTI IN KOLIČINI ZA 15 %

V proslavo volitev v zvezno Ljudsko skupščino napovedujejo hrastniški steklarji tekmovalce vsem steklarjem v Jugoslaviji

Hrastnik, 14. febr. — Prav tako, kakor so se hrastniški steklarji zavezali za izpolnitev plana v januarju, bodo presegli plan za 12,2%. Zato so se zagrizli v delo tudi v prvi dekadi in so plan po vrednosti in količini presegli za 15%.

V teh dneh se bori zidarska brigada zidarja Dragarja za čimprejšnjo reparaturo velike kadne peči za topljenje stekla. Rok za reparaturo je določen na 12 dni. Brigada se je obvezala, da bo reparaturo opravila v 35 dneh.

Včeraj je delovni kolektiv proslavil razglasitev 290 udarnikov. Na proslavi je kolektiv sklenil, da bo tekmoval v čast volitev v zvezno Ljudsko skupščino. Ob enem je napovedal tekmovalce vse steklarji industriji v Jugoslaviji. Ob tej priliki je delovni kolektiv sprejel obveznost, ki je ob enem tudi napoved tekmovalca steklarjem vse države. Hrastniški steklarji so se zavezali, da bodo plan prvega četrtletja finančno, količinsko in po sortimentu izpolnili že do 25. marca. Delovno disciplino bodo izboljšali. Do volitev bodo imeli pet sobotnih tekmovalcev za večjo storilnost. Pri tekmovalju bodo skrbeli predvsem za kvaliteto izdelkov. V tekmovalje bodo vključili vse brigade. Člani sindikata bodo imeli dvakrat nočne predvolivne sestanke, ki jim bodo dali osem tovarišev za pomoč pri političnem delu. V sindikat bodo vključili doslej neorganizirane delavce (1%). Do volitev bodo tudi uredili študij v pododborih, ki bo redno vsak teden enkrat. — Sekcija SKUD v steklarni bo imela kulturno prireditev s pevskimi, glasbenimi in dramskimi točkami.

se manj kvarijo in pogon je cenejši. Samo v Boru so elektrificirali 14 takšnih bagrov. Razen tega so v svoji mehanični delavnici izdelali še 20 drugih bagrov. Lani so v Boru tudi izdelali kompletne instalacije za žičnico, ki je začela obratovati 29. novembra.

Naša težka industrija je začela lani dajati rudarstvu prve stroje: bagre, lokomotive, vrtnale garniture itd. Čeprav so zdaj vsi naši rudniki elektrificirani in delo v nekaterih večjih precej mehanizirano, bo treba še mnogo naporov za popolno mehanizacijo. Prevoz in nakladanje rude ali premoga zdaj še zahteva toliko delavcev, da gre za to delo nad polovico rudarskih plač. To delo je tudi najtežje v rudarstvu. Letos bo mehanizacija rudnikov zelo napredovala. Pet največjih rudnikov v Srbiji bo popolnoma mehaniziranih: premogovniki v Kostolcu, Kolubari, Aleksincu, v senjsko-resavskem bazenu in na Kosovem. Dobili bodo popolnoma nove naprave. Proizvodnja premoga se bo zato zelo povečala, zlasti v Kolubari, kjer odpirajo največje premogovnike v državi.

Novo industrijsko podjetje v postojnskem okraju

Težke posledice vojne, izguba prevoznih sredstev, zlasti vozov in potreba po teh, posebno ob času prevoza lesa iz naših gozdov, vse to je narekovalo okraju Postojna, da ustanovi tovarno tipiziranih vozov, ki bo v najkrajšem času pričela obratovati na Rakeku, kjer že stoji objekti bivše parne žage.

V začetku bo tovarna zaposlila predvidoma 80 delavcev. Imela bo dva glavna oddelka in sicer kolarskega in kovarskega. Poleg teh pa bo urejena tudi sušilnica, parilnica, montaža, barvarna in vsi ostali potrebni oddelki, v katerih se bodo dokončno izvrševale vse faze

del. Proizvodnja vozov bo bazirala na tračnem sistemu z vsemi potrebnimi stroji. Predvidoma bodo izdelovali 4 vrste vozov, poleg tega pa tudi težke sani za potrebe gozdarstva ob času zimskih prevozov lesa, pa tudi izdelavo lahkih vprežnih sani imajo v planu.

Naloga te tovarne je, da bo usmerjala proizvodnjo teh izdelkov po tipih, ki bodo po svojem kakovostnem delu povsem ustrezali potrebam našega vprežnega prevoza. OLO Postojna bo moral skrbeti, da bo ta tovarna stalno preskrbljena s potrebnim lesom, pri čemer pride v poštev odbran jesen, brest, bukovina in smrekovina. M.

Vedno več delavcev v naših podjetjih sklepa delovne pogodbe

Dokler bodo sposobni za delo, ostanejo v podjetju

Ivan Jančin je udarnik v knjigo-vezniški »Celjske tiskarne. Ko je nastopil službo pri podjetju, je bil pomožni delavec, danes pa je že kvalificiran delavec. Ko je bila pred dvema letoma ustanovljena v Celju na pobudo glavne direkcije grafične industrije enoletna grafična šola, je bil Ivan med prvimi, ki so se vpisali. Med trajanjem šole si je pridobil toliko strokovnega znanja, da je bil sposoben za kvalificiranega delavca. Pomožniški izpit je opravil s prav dobrim uspehom, saj so tudi njegovi sedanjí izdelki prav dobri.

Ko je izšla uredba o sklepanju delovnih pogodb, je bil Ivan spet med tistimi, ki so sklenili, da ostanejo v podjetju, dokler bodo mogli delati. Tako je pokazal pravo pot, po kateri stopamo lepše in boljše življenje.

Stane Kitak je mladinec. Njegovo največje veselje je stavni stroj, pri katerem je sklenil ostati, dokler bo sposoben delati. Uspehi mladinskega aktivna v podjetju so v veliki meri njegova zasluga, pa kljub temu ne pozabi na sindikalno in partijsko delo.

S svojo odločitvijo, da ostane, dokler bo sposoben za delo, je podjetju zgled ne samo članom Partije, temveč vsemu delovnemu kolektivu.

Tone Voršič je najstarejši delavec v podjetju. Leta 1927 je nastopil službo kot pomožni delavec. Tone je sedaj novotar in kot pravijo, »duša« vseh strojev. Če se pokvari ta ali oni stroj, je Tone takoj pripravljen. S

svojimi koristnimi predlogi in napravami je skupnosti prihranil že lepe vsote.

Ko je bilo treba skleniti delovno pogodbo, Tone ni okleval.

»Dokler bom sposoben za delo,« je dejal in podpisal pogodbo.

V treh dneh je 83 % delavstva železarne v štorah sklenilo delovne pogodbe

Delovni kolektiv železarne v Štorah, ki je bil že večkrat odlikovan za velike proizvodne uspehe, se je uvrstil tudi zdaj med najboljše kolektive, ko delavci sklepajo s podjetji delovne pogodbe. V treh dneh sklepanja delovnih pogodb je 83% delavcev že sklenilo pogodbe. Izmed teh delavcev se jih je 19% obvezalo, da ostanejo v podjetju pol leta, okrog 34% za leto in nad 46% do upokojitve. Delavci pa so tudi predlagali, da bi ne sklepali pogodb le za pol leta ter da bi pogodbeni čas za sklenjene pogodbe podaljšali. Akcija za sklepanje pogodb se nadaljuje.

Sklepanje delovnih pogodb v trboveljskem premogovniku

V trboveljskem premogovniku je 77,38% delavcev že sklenilo delovne pogodbe. 43,47% delavcev je sklenilo pogodbe za stalno, t. j. do upokojitve. Precejšnje število delavcev, ki so se v januarju in februarju vključili v delo, je sklenilo pogodbe do upokojitve.

Od najslabše do ene najboljših zadrug v celjski okolici

V Vrbuju v Savinjski dolini deluje obdelovalna zadruga četrtega tipa »Slavka Slandra«. Pred leti je bila del znane zadruge v Arji vasi. Zemljišča velike zadruge so bila zelo razkosana in med seboj oddaljena, zato so se v Vrbuju leta 1947 osamosvojili. Spočetka se je zdelo, da zadruga dobro napreduje, vendar se je kmalu izkazalo, da je bila najslabša v okraju. Razmere so se spremenile šele, ko je zadruga dobila novo, sposobno vodstvo in ko so se zadržniki, ki spočetka kot priseljenci in obrtniki niso bili vajeni kmečkega dela, živeli v svoje naloge. Toda predlanskim so morali trpeti še zaradi posledic prejšnjega gospodarstva in ker je bila letina slaba. Zato je vrednost storilnega dne znašala samo 32 din.

Lani pa je zadruga dosegla že lepe uspehe, tako da se je uvrstila med najboljše zadruge v okraju. Samo pridelovanje povrtnine jim je prineslo 363.700 dinarjev izkupička. Napredovala je tudi živinoreja in uspehe so imeli v sadjarstvu. Niso pa izpolnili plana za hmeljarstvo, ker jim je primanjkovalo hmeljev. Lani so začeli graditi svinjak za 120 prašičev. Zgradili so velik kokošnjak. Skupaj so lani opravili 9041 delovnih dni. Največ dni je imel Matevž Zajšek — 502.

Proglasili so ga za udarnika. Dvakratni udarnik je vrtnar Ivan Goršek.

Zadruga je imela 738.000 din čistega dobička. V sklade so naložili 17% dohodkov. Vrednost storilnega dne znaša 62 din. Na občnem zboru so se tudi pomenili o letošnjih nalogah. Dogradili bodo svinjak, popravili hlev za govejo živino, uredili električno napeljavo itd.

Zadruga, ki je oddala državi 340 vagonov žita

Obdelovalna zadruga »Milovan Djilas« v Banatskem Despotovcu se je v zadnjih treh letih razvila v eno najboljših in najmočnejših obdelovalnih zadrug v državi. Zdrugi je v Banatskem Despotovcu v zadrugi 92% gospodarstev in 97% obdelovalne zemlje. Lani so se tri zadruge združile v veliko zadrugo »Budučnost«, ki se je letos januarja spojila z zadrugo »Soša« v novo skupnost »Milovan Djilas«. Tako je nastala gospodarsko zelo močna zadruga, ki zasluži ime: socialistični kmetijski obrat.

Zadružniki sedanje velike zadruge so stalno povečevali proizvodnjo in so v zadnjih treh letih oddali državi 340 vagonov žita in nad 100 vagonov industrijskih rastlin. Samo lani so oddali 123 vagonov pridelkov.

Dvodnevna splošna stavka v Trstu

Oblasti angloameriške cone preprečujejo razdeljevanje živeža, ki so ga poslali stavkajočim delavci cone B

Trst, 14. februarja. Splošna stavka v Trstu je popolna. Zaprte so vse trgovine, gostilne, itd. Lekarne in pekarnice so odprte do 10. ure dopoldne. Dobava elektrike ni uknjena. Delujejo šolske in občinske menze, varnostna služba, ambulante in bolnišnice. Stavke so delno oproščeni učitelji, osebe telefonske centrale, železničarji pa bodo stavkali v sredo od 10. do 12. ure.

Vojaška uprava je včeraj izdala razglas, da je zaradi splošne stavke pripravljen posredovati med delodajalci in stavkovnim odborom. Na podlagi tega poziva je Stavkovni odbor prosil Vojaško upravo za posredovanje.

Sinoči ob 23. uri je bil sklican v Ljudskem domu sestanek delavstva in Zveze industrijscev. Sestanku je predsedoval general Eddelman, generalni direktor za civilne zadeve pri Vojaški upravi. Ker do 1. ure jutraj ni prišlo do sporazuma, je bilo sklenjeno, da bo ob 11. uri dopoldne nov sestanek.

Davi je izšlo poročilo št. 14 in 15 Delavske zbornice o stavki. Iz tega poročila jasno izhaja, da je medzno vprašanje le drugorazredno vprašanje za voditelje stavke. Po pisanju glasila Delavske zbornice, ki je istočasno tudi glasilo Vidljive Enotnih sindikatov, lahko dodamo, da je splošna stavka, ki je bila proglašena od danes ponovi, bolj podobna manifestaciji medrazrednega bratstva, kakor pa dokaz razredne borbe.

Angloameriška vojaška uprava je bila naprosena za posredovanje v medzno sporu. Če upoštevamo sporazum, ki je bil

dosežen s malimi industriji, lahko predvidimo, da bo to posredovanje dalo podobne rezultate. Zaradi tega sporazuma bodo torej delavci dobili le doklade v višini 56 lir, in sicer šele od dneva, ko stopi sporazum v veljavo.

Tisoč in tisoč industrijskih delavcev, ki že mesece životarijo v nevzdržljivih gmočnih razmerah zaradi bednih plač, so z referendumom dali na znanje, da se hočejo boriti za dostojno povišanje plač industrijskih delavcev. Zato ne bodo mogli pristati, da bi posredovanje elonelo na isti osnovi kakor v mali industriji.

Med stavkajočimi, posebno pa med njihovimi družinami vlada veliko ogorčenje zaradi številnih zaprek, ki jih že štiri dni povzročajo oblasti pri razdeljevanju živeža, ki ga je zbralo prebivalstvo cone B. Kamioni z živežem iz cone B so prišli v cono A že v soboto v prvih popoldanskih urah.

Odbor za podporo stavkajočim je s svoje strani napravil vse, kar mu je bilo mogoče, da bi se razdelila med najbolj prizadete družine vsa količina živeža in ustrezna vsota denarja. Poleg tega je Odbor za pomoč zaposlil angleškoameriško vojaško upravo, da dovoli prevoz v cono A drugo pošiljko živeža, ki je že zbrana v coni B. Tudi v tem primeru je Angloameriška vojaška uprava pokazala, da ni pripravljena dovoliti, da bi se delavci okoristili s poslano pomočjo. Odbor za pomoč stavkajočim se razširja akcijo za zbiranje denarnih sredstev v coni A, pri čemer mu pomagajo vse demokratične organizacije.

MEHANIZACIJA

največjih premogovnikov v državi

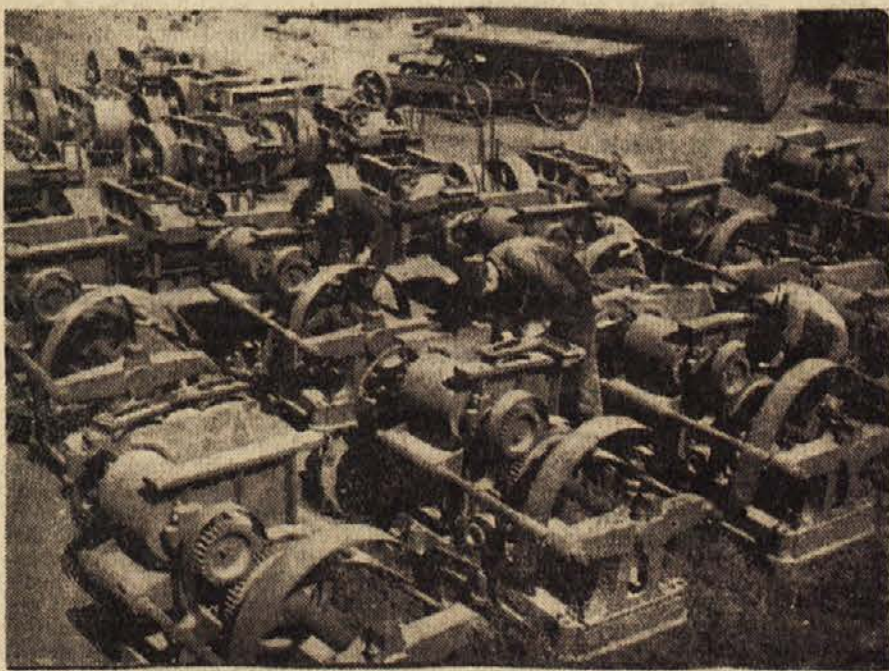
Letos je ena pomembnih nalog petletnega plana mehanizacija rudnikov. Rudniki smo pri nas začeli mehanizirati že prejšnja leta, vendar je morala proizvodnja na splošno naraščati hitreje, kakor je napredovala mehanizacija rudnikov. Zato je bila čedalje večja potreba po delovni sili, ki je je zelo primanjkovalo lani. Mnogo strojnih naprav za rudnike bi nam morale poslati informobirovske države, kakor so se s pogodbenimi razveljavile. Toda pogodbe so poteptale; če pa so nam že kaj poslale, so skušale tudi s svojimi pošiljkami sabotirati graditev socializma pri nas: strojne naprave so bile bodisi najslabše izdelave ali nalašč pokvarjene.

Med petletko morajo biti rudniki po državi za 30% bolj mehanizirani kakor so bili leta 1939. Po osvoboditvi so jugoslovanski rudniki med prvimi v Evropi po vojni začeli obratovati. Naši poizrtvovalni rudarji niso le obnovili rudnikov, rudniških vode iz zalitih jam in obnovili rudniških naprav, temveč so tudi popravili mnogo starih, prej zavrnjenih strojev, da so mogli proizvodnjo čim bolj povečati. V letih po osvoboditvi so mnogo pripomogli tudi novotarji in racionalizatorji, da je proizvodnja v rudnikih narasla, čeprav se število rudarjev ni mnogo povečalo. Lani je proizvodnja premoga narasla za 14,9% v primeri z letom 1948, rud pisanih kovin za 24% in železa celo za 145%.

Lani so v številnih rudnikih začeli uporabljati več manjših in večjih strojev. Nekateri so izdelali v rudniških mehanizacijskih delavnicah. Popravili ali izdelali so okrog 175 vitlov, uvedli v proizvodnjo 36 streljakov, 19 transportnih trakov, 2 serpalne stroje, parne bagre, električne vrtnale, lokomotive itd. Zvezno ministrstvo za rudarstvo je prenesto iz posameznih rudniških rudnikov okrog 302 stroja, med njimi 200 velikih, tako da so jih za letošnjega leta racionalno uporabljati. Rudniki so tudi elektrificirali. Instalirana električna energija znaša v Sloveniji na delavca 2,3 kilovata, v Srbiji 1,44, v Hrvaški 2,77, v BiH pa 1,98. Lani so s pomembno racionalizacijo preuredili bagre, ki so imeli prej pogon na Dieslov motor, na pogon z električno energijo. Preurejeni bagri mnogo bolje ustrezajo,

Rudarji v št. Janžu hočejo tudi letos med prvimi izpolniti plan

Na občnem zboru sindikalne podružnice premogovnika v št. Janžu so se rudarji zavezali, da bodo tekmovali v proslavo volitev in za predčasno izpolnitev četrletnega proizvodnega plana. 48 rudarjev, med njimi tudi nekaj invalidov, je ob tej priliki sprejelo večje ali manjše individualne obveznosti. Tako so se Albert Kos, Andrej Okorn, Alojz Lubič, Branko Urana, Vinko Virant, Jože Florjak in Viktor Končina zavezali, da bodo nakopali po 60 ton premoga, protivojnino, po 40 ton bosta nakopala Jože Metelko in Alojz Papež II; po 25 ton Alojz Pirc, Jože Zeleznik in Viktor Drobnič; po 20 ton Stanko Slapšak, Franc Urana in Lado Močnik. Drugi pa bodo nakopali po 15, 12, 10 in 5 ton.

Daruvarska livarna in tovarna strojev »Dalit« že izdeluje vrsto strojev v serijski proizvodnji

V vrstah KP Čkoslovaške so saboterji

Praga, 14. febr. (Tanjug). Med pripadniki ilegalnih terorističnih skupin, ki jih je aretirala čkoslovaška policija, so tudi člani Komunistične partije Čkoslovaške, piše glasilo Centralnega komiteja KP Čkoslovaške »Funkcionar«.

List poudarja, da so taki ljudje leta živeli v partijskih organizacijah, se svobodno gibali pred očmi partijskih funkcionarjev in celo šli skozi nedavno preverjanje Partije. V partijskih organizacijah se neprestano opaža pomanjkanje čujčnosti nad razrednim sovražnikom.

Funkcionar navaja primer Jožefa Konopika, ki je bil sprejet v KP Čkoslovaške in imenovan za voditelja planskega oddelka potrošniške zadruga »Vcela« v Mostu. V Partijo so ga sprejeli na temelju osebne izjave, da je star komunist, ki je čas okupacije preživel v Sovjetski zvezi.

ter dveh potrdil v ruščini, da je bil v sovjetskem ujetniškem taborišču. List poudarja, da je bil Konopik že pred vojno hitlerjevski agent, med vojno pa se je boril vse do leta 1944, ko je bil ujet, kot nemški vojak na vzhodni fronti. V zadrugo »Vcela«, ki preskrbuje pet rudarskih okrajev na severu Čkoslovaške, je Konopik pritegnil skupino saboterjev in tujih agentov ter z njihovo pomočjo odstranil vsakogar, ki bi mogel razkriti njegovo saboterstvo. Konopikova skupina je zagrešila številne povelbe in tatvine, škodo pa je nadomeščala s povišanjem cen proizvodov ali pa slabšanjem njihove kakovosti.

Funkcionar končuje, da so za ta primer in številne podobne primere odgovorne partijske organizacije, ki dovoljujejo zaradi premajhne budnosti, da stopajo v Partijo saboterji in ljudje z mračno preteklostjo.

Jugoslovanski predstavniki na pariški konferenci za zdravljenje tuberkuloze

Pariz, 14. febr. (Tanjug). Pariški radio je poročal, da je organiziral mednarodni fond Združenih narodov za pomoč otrokom v Parizu tehnično konferenco o zdravljenju tuberkuloznih obolenj s streptomycinom. Med medicinskimi strokovnjaki iz številnih držav, ki se udeležujejo konference, so tudi jugoslovanski predstavniki prof. dr. Todorovič, dr. Neubauer in dr. Borčić.

Delo Ekonomsko-socialnega sveta

New York, 14. febr. — AFP poroča: Ekonomsko-socialni svet je skenil predložiti odboru za človečanske pravice načrte konvencije o svobodi obveščanja. V skladu s sklepom Generalne skupščine bo sprejel odbor v deklaracijo o človečanskih pravicah odredbe, ki bodo zajemale svobodo obveščanja. Svet je zavrnil francosko-indijski predlog, naj bi Generalna skupščina sprejela konvencijo na svojem petem septembrskem zasedanju.

Posebni odbor strokovnjakov, ki ga je ustanovil Ekonomsko-socialni svet zaradi pročitve suženjskega problema, se je konstituiral in sestavlja dnevni red. Odbor strokovnjakov bo na svojih zasedanjih razpravjal o sredstvih, s katerimi bi Združeni narodi lahko odpravili suženjstvo na svetu.

PREDO FINSKIM PARLAMENTOM JE EKSPLODIRALA BOMBA

Helsinki, 14. febr. Associated Press poroča: Sinoči je pred finskim parlamentom eksplodirala bomba. Človeških žrtev ni bilo. Policija je takoj uvedla preiskavo.

Britanski in indijski predstavnik v Pekingu

Peking, 14. febr. Agencija Nova Kitajska poroča: V Pekingu sta dospela Hutchison in Sen, začasna odpravnika poslov Velike Britanije in Indije. Razgovarjala se bosta s predstavnikoma kitajske ljudske vlade o uvedbi diplomatskih stikov.

Nagla obnova Kitajske

Sanghaj, 14. febr. (Tanjug). Rečni in suhozemski promet, pa tudi poštne in brzojavne prometne stave, se odnovejo v Severnem Kiangsiu v nekaterih primerih predvsem ravno. Agencija Nova Kitajska poroča, da so doslej izrekli v tej pokrajini prometni okrog 4000 km cest, oziroma 800 km več kot pred vojno, število motornih vozil pa se je trikrat povečalo glede na predvojno stanje.

V sedmih sindikalnih industrijskih delavcev v Tienzinu je v letnih desetih skoraj 200.000 delavcev, kar je polovico skupnega števila delavcev v tem mestu. Prva naloga je vzpostaviti stike s sosednjimi delavci.

Britanija ni proti sklenitvi ločene mirovne pogodbe z Japonsko

London, 14. febr. United Press poroča: Britanski uradni predstavniki, ki skrbijo za odnose med članicami Britanske skupnosti narodov, so izjavili, da Britanija ne odklanja možnosti sklenitve mirovne pogodbe z Japonsko brez sodelovanja ZSSR.

Agencija komentira to izjavo in poudarja, da so se pokazala na nedavni konferenci zunanjih ministrov Britanske skupnosti narodov v Colombu nekatera naspotja v zvezi z mirovno pogodbo z Japonsko, zlasti kar zadeva nekatere gospodarske klavzule, ki bi bile sprejete v pogodbo. Indija in Pakistan sta se namreč izjavila za podpiranje japonske trgovine in nje razširitev v Aziji, Avstralija in Novi Zeland pa sta nastopili proti temu.

TAJNI SESTANEK PREDSEDNI KOV SKANDINAVSKIH VLAD

Stockholm, 14. febr. — AFP poroča: Predsedniki vlad treh skandinavskih držav Švedske, Norveške in Danske so se sestali v Hamletadu na jugu Švedske. Seja, ki je trajala enajst ur, je bila popolnoma tajna. Po sestanku niso izdali nikakega komunikeja.

Ameriški diplomati v državah Dalj. vzhoda so se sestali na konferenci v Bangkoku, prestolnici Siam

Bangkok, 14. febr. (Tanjug). Včeraj se je začela v Bangkoku konferenca ameriških diplomatov v državah Daljnega vzhoda. Konference se udeležuje med drugim pomočnik ameriškega zunanjega ministra Butterword s potovalnim veleposlanikom Philipom Jessupom, ki je na svojem potovanju po Daljnem vzhodu obiskal deset držav.

Na konferenci bodo razpravljali o ameriški politiki do držav Daljnega vzhoda, zlasti pa do narodnoosvobodilnih gibanj v teh državah. Poročajo, da imajo ameriški diplomati o tej stvari različna mnenja. Del ameriških diplomatov zavzema odkrito negativno stališče do teh gibanj, drugi del pa misli, da bi bilo bolje, če bi zavzeli zmernejše stališče.

Nov mrzli val v ZDA

Chicago, 14. febr. — United Press poroča: Na področju srednjega vzhoda v ZDA besne novi snežni viharji. V državi Nebraska je v zadnji noči zapadlo 50 cm snega. Nevarnost je, da bi mrzli val, ki je zajel državi Indiano in Kentucky ter dolino Mississippija, uničil zgodnje posevke.

Komemoracija v Draždanih ob petletnici surovega ameriškega avionskega napada

Berlin, 14. febr. (Tanjug). V Draždanih v sovjetski coni Nemčije so ustavili včeraj popoldne ves promet, da bi z enominutnim molkom počastili spomin, ko so pred petimi leti ameriški bombniki surovo porušili mesto. Komemoracija je bila prirejena, kakor poroča Reuter, po odredbi predsednika saške vlade in člana Enotne socialistične partije Nemčije Maksa Seidewitza.

Reuter dodaja, da spada ta komemoracija v okvir kampanje, ki jo je začel tisk pod nadzorstvom Enotne socialistične partije proti bombardiranju nemških mest po ameriškem letalstvu v zadnji vojni z utemeljitvijo, da je to bombardiranje pomenilo nepotrebno in nebrzdano uničevanje nemških življenj.

Kakor je znano, je Draždane med vojno bombardiralo zavezniško letalstvo, da bi uničilo industrijsko in vojaško zmogljivost Hitlerjeve Nemčije.

Uradni britanski predstavnik je izjavil, da so 13. februarja 1945 ameriški avioni bombardirali Draždane potem, ko so to dvakrat nujno zahtevale sovjetske čete, ki so se borile vzhodno od mesta.

Ameriški rudarji še nadalje stavkajo kljub naredbi zveznega sodišča in pozivom Johna Louisa

Pittsburg, 14. febr. United Press poroča: Ameriški rudarji še nadalje stavkajo kljub odredbi zveznega sodišča in generalnega tajnika Zveze ameriških rudarjev Johna Louisa, da se morajo v ponedeljek vrniti na delo. Noben večji rudnik v vzhodnih področjih ne obratuje, pa tudi v rudarskih središčih na srednjem zapadu, Illinoisu in Indiani se rudarji niso vrnili na delo.

Znano je, da je odredilo ameriško zvezno sodišče na zahtevo Trumana na temelju Taft-Hartleyevega zakona, da se morajo ameriški stavkajoči rudarji vrniti k delu za deset dni.

Rudarji Louisovega združenega sindikata so zavrnili poziv vlade, naj se vrnejo v jaške in nadaljujejo proizvodnjo. Lastniki južnih rudnikov so pristali, da bodo v zvezi s sklepom zveznega sodišča o nadaljevanju proizvodnje začeli v sredo razgovore s predsednikom Združenega sindikata rudarjev Louisom. Rudarji iz Združenega sindikata so zaprli vse velike jaške v državi in poslali stavkovne straže v premožne bazine Pennsilvanije ter Zapadne Virginije, da bi preprečili vse akcije stavkokazov.

Nov mrzli val v ZDA

Chicago, 14. febr. — United Press poroča: Na področju srednjega vzhoda v ZDA besne novi snežni viharji. V državi Nebraska je v zadnji noči zapadlo 50 cm snega. Nevarnost je, da bi mrzli val, ki je zajel državi Indiano in Kentucky ter dolino Mississippija, uničil zgodnje posevke.

Med najboljše kolektive se hočejo uvrstiti delavci celjske tovarne emajlirane posode

Delovni kolektiv tovarne emajlirane posode v Celju je v prvih dveh letih naše petletke dosegel velike uspehe. Ko je kolektiv lani sprejemal svoj letni plan, so številni delavci sprejeli obveznost, da bodo v tretjem planskem letu izpolnili petletko. Razen tega so svoj interni plan še povečali.

Ustanavljali so brigado za brigado. Zdej ima kolektiv nad tri sto proizvodnih brigad, ki se vneto borijo za plan. Tekmovanje je stalen način dela v tovarni. To pričajo tudi mnoge mladinske brigade, ki stalno tekmujejo med seboj. Ko se je razširilo tekmovanje za večjo storilnost, tudi delavci v tovarni emajlirane posode niso držali križem rok. Proizvodna brigada »Djuro Salaj« je preseгла normo za 208%, mladinska brigada »Slavka Rabuze« pa je že v štirih in pol ure dosegla svojo dnevno normo. Enajstkratni udarnik in odlikovanec z redom dela Jože Končan je presegal normo za 133%.

Tovarna emajlirane posode v Celju ni lani letnega plana slabo izpolnila po krivdi delavcev, ampak zato, ker informatorji niso hoteli dati potrebne plovčevine. Delavci so se zelo trudili proti koncu leta, ko so imeli surovine, da bi plan dosegli. V tretjem letu petletke je bilo v kolektivu razglašanih 113 udarnikov, mnogi med njimi že po večkrat. Razen tega je bilo več racionalizatorjev in novatorjev.

37 milijonov din prihrankov v zeniški železarni

Zeniška železarna je imela lani za 34% večji plan kakor predlanski. Vse leto jim je primanjkovalo po 800—1000 delavcev, vendar so uspešno izpolnjevali planske naloge. To je treba pripisovati predvsem delu po brigadnem načinu in ker so znali dobro izkoristiti notranje rezerve. Mnogo pa so tudi pripomogli novatorji in racionalizatorji. Ahmet Currič je uvedel nov način polnjenja Siemens-Martinove peči. Poprej so peč polnili po tri ure, zdaj pa jo polnijo le 30 minut.

Lani so dosegli zelo lepe uspehe tudi pri izpolnjevanju plana kapitalne graditve. Izročili so v obrat dve novi Siemens-Martinovi peči velike zmogljivosti, kakršne so prejšnje čase tuj strokovnjaki gradili 12—14 mesecev, kolektiv železarne pa je zadnje peč postavil v šestih mesecih. Obratovati je začela tudi nova globinska peč. Lani so proglasili 1264 udarnikov. Sprejetih je bilo 37 novatorskih in racionalizatorskih predlogov, s čimer so dosegli prihrankov 37.080.000 dinarjev.

Med najboljše kolektive se hočejo uvrstiti delavci celjske tovarne emajlirane posode

Letos so mnogi delavci sklenili, da bodo svoje naloge izpolnili do Dneva republike. Nedavno so sprejeli več osebnih obveznosti.

Objava republiške volivne komisije

1. Vse okrajne volivne komisije morajo imeti stalno dežurno službo vsak delovni dan in tudi ob nedeljah od 7 do 19.

2. Sporazumno z ministrstvom za pravosodje LRS je odrejena dežurna služba okrajnih sodišč za čas, dokler traja ovrholjanje dokumentov, potrebnih za predlaganje kandidatov oziroma kandidatnih list. Tudi ta dežurna služba je dnevno od 7—19 in tudi v nedeljo.

3. Ovrholjanje podpisov naj predlagatelj izvršijo ali na okrajnih sodiščih ali na ljudskih odborih. Podpisa kandidata ali namestnika, da sprejmeta kandidaturu, pa po zakonu sme overiti samo okrajno sodišče.

4. Okrajne volivne komisije morajo v potrditvi predloga točno naznačiti, od koga in kdaj so ga sprejele. Kot predlagatelj se štejejo prvi trije podpisniki, ki stanujejo v kraju sedeža volivne komisije (26. in 31. člen zakona o volitvah ljudskih poslancev). Ob prevzemu mora okrajna volivna komisija takoj vzeti točne naslove predlagateljev (prvih treh podpisnikov) zaradi dostave potrditve kandidature. Ta potrditev se izročijo vsem trem predlagateljem. Če pa to ne bi bilo mogoče, a je bila izročitev poskušena za vse tri, velja, če je potrditev sprejel že eden izmed njih.

5. Eventualne poprave je treba izvršiti tako, da se vrne v popravilo samo tisti del predloga, ki ima formalne pomanjkljivosti. V kolikor pa je to mogoče popraviti po predlagateljih v komisiji sami, naj se poprava izvrši tam.

6. Ponovno poudarjamo, da morajo biti predlogi kandidatur in kandidatnih list ter vse priloge predložene v dveh izvodih, od katerih ostane en izvod na okrajni volivni komisiji, en izvod potrjene kandidature s prilogami pa mora biti takoj predložen republiški volivni komisiji. Oba izvoda morata imeti originalne podpise, prav tako tudi vse priloge. Če podpis niso bili pobrani za oba primerka, je treba enemu izvodu priložiti prepis, ki ga overi okrajno sodišče. Vsi predlogi za kandidaturu v Zvezi svet morajo biti predloženi okrajnim volivnim komisijam do vključno 19. februarja 1950. Ponovno poudarjamo, da morajo vsi predlogi imeti:

a) pristanek kandidata in njegovega namestnika, da sprejemata kandidaturu;

b) potrdilo, da sta kandidat in njegov namestnik vpisana v volivni imenik;

c) najmanj 100 podpisov volivcev kot podpisnikov predloga iz najmanj polovice krajev oziroma mest v območju volivnega okraja, za katerega se postavlja kandidatura;

č) potrdilo pristojne komisije za volivne imenike, da so podpisniki vpisani v volivni imenik.

Kako mora izgledati predlog za kandidaturu, je bilo objavljeno v Slovenskem poročevalcu dne 10. februarja 1950 in Ljudski pravici pa 11. februarja 1950. Republiška volivna komisija LRS.

Predvolivni okrajni zbori frontnih aktivistov v mariborski oblasti

Predvolivna aktivnost je močno in široko razgibala vrste frontovcev v mariborski oblasti. V petek so bili v vseh okrajnih oblasti okrajni zbori aktivistov, ki se jih je udeležilo okrog 4300 aktivistov. Na zborih so aktivisti postavili okrajne frontne volivne komisije in izvažno razpravljali o kandidatih in o demokratskih načelih novega volivnega zakona.

V nekaterih okrajih so že pričeli s sestavljanjem krajevnih frontnih komisij. Komisije so že postavili: v ptujskem okraju v 48. v poljskem pa v 16 krajev. Drugod bodo postavili krajevene frontne komisije na množičnih predvolivnih sestankih.

Na radgorskem zborovanju so aktivisti razpovedali vsem okrajem oblasti tekmovalno in izvrševanju gospodarskih in političnih nalog. Zene iz Lutverca napovedale tekmovalno vsem ženskam okraja, sindikalne organizacije mizarjskih delavcev pa vsem podružnicam v okraju. Prav tako so napovedali mesedobno tekmovalno mladini in Zvezi borcev.

Na zboru aktivistov okraja Maribor-okolica je bilo zlasti veliko žena. Po življani razpravi o tekmovalni med posebnimi frontnimi organizacijami so sprejeli več obveznosti v čast volitev.

V dravogradskem okraju so na zborovanju krajevnega odbora OF Vuhred zborovalci napovedali tekmovalno vsem krajevnim frontnim organizacijam okraja.

O „čiščenju“ v Komunistični partiji Zahodne Nemčije

partijskega tiska, predvsem pa centralnega glasila Partije »Freies Volk«. Tu bomo našli nekaj primerov.

Lani 14. septembra je bil objavljen v centralnem glasilu Partije obsežen članek, in sicer pod naslovom: »Ali je v naši Partiji nevarnost »titoizma«?« V tem članku je poudarjeno, da je postalo vprašanje »titoizma« preče, in sicer zato, ker so prišli ob analiziranju volivnih rezultatov v celi vrsti krajevnih skupin in rajonskih komitejev v deželah Severno Porenje—Westfalska, Spodnja Saška, Južna Badenska, Hessen itd. do izraza takšni nazori, ki vane odgovornost za izid volitev na KP Sovjetske zveze. V tem članku je še rečeno: »Naj se formulirajo ti nazori še tako različno, vendar soglašajo v tem, da mora namreč KP v Zahodni Nemčiji ubrati lastno pot, neodvisno od KP Sovjetske zveze.« Teden dni pozneje se je moralo centralno glasilu znova postaviti na stališče o tem vprašanju. »So tovariši, ki mislijo,« je rečeno v članku, objavljenem 20. septembra, »da je treba krivdo, da na volitvah nismo dosegli velikega uspeha, potakniti Sovjetski zvezi.«

Lani 27. septembra se je v nekem celo stran obsegačem članku znova govorilo o obotavljanih in nejasnosti v vprašanju Sovjetske zveze in pri tem je bilo poudarjeno, da so celo »na sestankih članstva in na okrožnih konferencah sprejemali resolucije, v katerih vane krivdo za omenjeni volivni izid na politiko Sovjetske zveze in politiko Enotne socialistične partije v sovjetski okupacijski coni.«

GONJA PROTI »TITOIZMU«

Te težnje zahodnonemških komunistov, ki jih je partijsko vodstvo nazvalo »titoizem«, se kažejo v vseh partijskih organizacijah vseh pokrajin Zahodne Nemčije. Kako močno se je to spoznanje razširilo med zahodnonemškimi komunisti, dokazujejo tudi nenehni opomin

Med najboljše kolektive se hočejo uvrstiti delavci celjske tovarne emajlirane posode

Letos so mnogi delavci sklenili, da bodo svoje naloge izpolnili do Dneva republike. Nedavno so sprejeli več osebnih obveznosti.

37 milijonov din prihrankov v zeniški železarni

Zeniška železarna je imela lani za 34% večji plan kakor predlanski. Vse leto jim je primanjkovalo po 800—1000 delavcev, vendar so uspešno izpolnjevali planske naloge. To je treba pripisovati predvsem delu po brigadnem načinu in ker so znali dobro izkoristiti notranje rezerve. Mnogo pa so tudi pripomogli novatorji in racionalizatorji. Ahmet Currič je uvedel nov način polnjenja Siemens-Martinove peči. Poprej so peč polnili po tri ure, zdaj pa jo polnijo le 30 minut.

Med najboljše kolektive se hočejo uvrstiti delavci celjske tovarne emajlirane posode

Letos so mnogi delavci sklenili, da bodo svoje naloge izpolnili do Dneva republike. Nedavno so sprejeli več osebnih obveznosti.

Objava republiške volivne komisije

1. Vse okrajne volivne komisije morajo imeti stalno dežurno službo vsak delovni dan in tudi ob nedeljah od 7 do 19.

2. Sporazumno z ministrstvom za pravosodje LRS je odrejena dežurna služba okrajnih sodišč za čas, dokler traja ovrholjanje dokumentov, potrebnih za predlaganje kandidatov oziroma kandidatnih list. Tudi ta dežurna služba je dnevno od 7—19 in tudi v nedeljo.

3. Ovrholjanje podpisov naj predlagatelj izvršijo ali na okrajnih sodiščih ali na ljudskih odborih. Podpisa kandidata ali namestnika, da sprejmeta kandidaturu, pa po zakonu sme overiti samo okrajno sodišče.

4. Okrajne volivne komisije morajo v potrditvi predloga točno naznačiti, od koga in kdaj so ga sprejele. Kot predlagatelj se štejejo prvi trije podpisniki, ki stanujejo v kraju sedeža volivne komisije (26. in 31. člen zakona o volitvah ljudskih poslancev). Ob prevzemu mora okrajna volivna komisija takoj vzeti točne naslove predlagateljev (prvih treh podpisnikov) zaradi dostave potrditve kandidature. Ta potrditev se izročijo vsem trem predlagateljem. Če pa to ne bi bilo mogoče, a je bila izročitev poskušena za vse tri, velja, če je potrditev sprejel že eden izmed njih.

5. Eventualne poprave je treba izvršiti tako, da se vrne v popravilo samo tisti del predloga, ki ima formalne pomanjkljivosti. V kolikor pa je to mogoče popraviti po predlagateljih v komisiji sami, naj se poprava izvrši tam.

6. Ponovno poudarjamo, da morajo biti predlogi kandidatur in kandidatnih list ter vse priloge predložene v dveh izvodih, od katerih ostane en izvod na okrajni volivni komisiji, en izvod potrjene kandidature s prilogami pa mora biti takoj predložen republiški volivni komisiji. Oba izvoda morata imeti originalne podpise, prav tako tudi vse priloge. Če podpis niso bili pobrani za oba primerka, je treba enemu izvodu priložiti prepis, ki ga overi okrajno sodišče. Vsi predlogi za kandidaturu v Zvezi svet morajo biti predloženi okrajnim volivnim komisijam do vključno 19. februarja 1950. Ponovno poudarjamo, da morajo vsi predlogi imeti:

Predvolivni okrajni zbori frontnih aktivistov v mariborski oblasti

Predvolivna aktivnost je močno in široko razgibala vrste frontovcev v mariborski oblasti. V petek so bili v vseh okrajnih oblasti okrajni zbori aktivistov, ki se jih je udeležilo okrog 4300 aktivistov. Na zborih so aktivisti postavili okrajne frontne volivne komisije in izvažno razpravljali o kandidatih in o demokratskih načelih novega volivnega zakona.

V nekaterih okrajih so že pričeli s sestavljanjem krajevnih frontnih komisij. Komisije so že postavili: v ptujskem okraju v 48. v poljskem pa v 16 krajev. Drugod bodo postavili krajevene frontne komisije na množičnih predvolivnih sestankih.

Na radgorskem zborovanju so aktivisti razpovedali vsem okrajem oblasti tekmovalno in izvrševanju gospodarskih in političnih nalog. Zene iz Lutverca napovedale tekmovalno vsem ženskam okraja, sindikalne organizacije mizarjskih delavcev pa vsem podružnicam v okraju. Prav tako so napovedali mesedobno tekmovalno mladini in Zvezi borcev.

Na zboru aktivistov okraja Maribor-okolica je bilo zlasti veliko žena. Po življani razpravi o tekmovalni med posebnimi frontnimi organizacijami so sprejeli več obveznosti v čast volitev.

V dravogradskem okraju so na zborovanju krajevnega odbora OF Vuhred zborovalci napovedali tekmovalno vsem krajevnim frontnim organizacijam okraja.

TISK VZHODNE CONE O »SLABOSTIH KP NEMCIJE«

Težnje po neodvisnosti, ki se manifestirajo v KP Zahodne Nemčije, so zavzele tolikšen obseg, da so se začela zdej tudi glasila Enotne socialistične partije v sovjetski okupacijski coni zanimati za stanje v KP Nemčije. Teoretična revija Enotne socialistične partije »Einheit« je v oktobrski številki pisala, da se ne bilje zadosten boj proti nazorom, ki se širijo v Partiji.

Glasilu sovjetske oblasti v Nemčiji »Tägliche Rundschau« je lani konec oktobra očitalo KP Nemčije »določeno fronto, ostajanje na ideološkem sektorju, kaj misli da pa ne bi bilo nesporazuma, kaj misli da pod tem, je ta sovjetski list pisal, da mora KP Nemčije »svoje stališče do sovjetske zveze... vsem članom Partije popolnoma pojasniti, pri čemer je treba »razkrinkati vse Partiji sovražne elemente« in jih neizprosno odstraniti iz Partije. Po vsem tem, kar smo povedali, je več težko ugajati, koga razumejo pod sovražno razpoloženimi elementi. (Nadaljevanje sledi)

12 sekcij SKUD „Miha Pintar“ v Rušah poroča o svojem delu

V soboto 11. februarja je bila v Rušah druga redna letna skupščina SKUD Miha Pintar. Ob 85% udeležbi aktivnega in podpornega članstva ter ob prisotnosti tov. direktorja tovarne dušika, predsednika KLO ter zastopnikov vseh množičnih organizacij je najprej bila Prešernova proslava. Program je obsegal recitacije ter solistične in zborovske točke. Prešernovo delo in dobo, v kateri je Prešeren živel, je tehtno orisal pesnik Janko Glazer. Slavnostni del letne skupščine je zaključil mali orkester s »Sopkom zdravice«.

V drugem, delovnem delu so podali poročila predsednik društva in predsednik posameznih sekcij.

Društvo šteje danes 232 aktivnih in 630 podpornih članov, to je 25% vseh v občini KLO živečih prebivalcev. V vseh vrstah ima nad 80% delavcev. Število članstva se stalno večja, zlasti priteguje stalno nove člane dramska sekcija s svojim uspešnim delom. Tako je pred

podeželju bodo naštedirali enodejanko Brechta: Puške gospe Carrar, mladinska sekcija pa bo uprizorila mladinsko igro Surinove: Dedek Mraz. Na letnem gledališču bodo ponovili Žižkovo: Miklova Zala, k sodelovanju katere nameravajo pritegniti 250 ljudi. Organizirali bodo igralški tečaj za člane dramske skupine in sodelovali s prostovoljnimi delom pri preureditvi odra in postavitvi letnega gledališča.

Mladinska gledališka skupina Bezene, ki šteje 24 članov, je v preteklem letu nastopila s 5 enodejankami. Naštudirala je tudi Lipahov »Glavni dobiček«, s katerim pa iz tehničnih razlogov ni mogla nastopiti. Za leto 1950 je sprejela obveznost, da bo obnovila »Glavni dobiček« in na novo naštedirala 3 Nušičeve in 2 pionirski enodejanki.

V moški pevski zbor (30 članov) bo potrebno vključiti ostale manjše pevske

Vokalni kvintet (strokovni vodja tov. prof. Brišnik) je imel v preteklem letu vrsto uspešnih nastopov. Ob tej priliki je treba pohvaliti tov. Petruno, ki je št. Lovrenca redno prihaja na vaje in s tem omogoča kvintetu redno delo.

Mladinski zbor v tem letu ni deloval, zato so se posamezni člani vključili v novo osnovani mešani zbor.

Mali orkester (12 članov) ima pod vodstvom prof. Ritoca redne tedenske vaje. Na vajah in nastopih je v letošnjem letu opravil 960 prostovoljnih ur. Oddaljenost in prezaposlenost posameznih članov zelo ovirata orkestru redno delo, vendar je bil obisk kljub vsem zaprekam zadovoljiv. Še večja ovira je nepopolna zasedba orkestra (pomanjkanje pihal), zato orkester ne more posegati po kvalitetnejših in zahtevnejših skladbah. S svojimi nastopi doma in v okolici pa se je tudi mali orkester že uveljavil. Sodeloval je tudi pri »Miklovi Zali«, kjer je izvajal scensko glasbo. V maju bo skupno z vokalnim kvintetom izvedel koncert v št. Lovrencu, v Dolnji Lendavi in v Rušah.

Godba na pihala, ki šteje 17 članov, je na 48 vajah opravila 1950 delovnih ur. Pred kratkim je izmenjala dirigenta. Prav tako kot orkester je pomanjkljivo zasedena, zato še ne more dosegati kakšnih vidnejših uspehov. Opaziti pa je, da v godbi sodeluje precej mladincev, kar je treba predvsem pohvaliti.

Društveni knjižnici z 814 knjigami se je priključila bezenska knjižnica s 500 knjigami. Knjižnica se je sedaj preselila v nove prostore v Domu kulture. Ima 256 vpisanih članov, rednih obiskovalcev pa samo 50. V letošnjem letu je 465 članov izposodila 1637 knjig, od tega 109 političnih.

V letošnjem letu bodo na novo ustanovljene lutkarska, folklorna ter literarna sekcija in sekcija za domačo obrt. Nekateri od teh že študirajo program, s katerim bodo v kratkem nastopile.

»Miklova Zala« v Rušah

kratnim pristopilo k društvu 30 lesnih delavcev, katere je navdušila izvedba Žižkove »Miklove Zale«.

Članstvo je v preteklem letu opravilo na vajah in na nastopih 29.660 delovnih ur (270 ur na posameznika), strokovni delavci pa po dva- do štirikrat več. Delo društva bi nekako prikazali rezultati in uspehi, ki jih je društvo na raznih tekmovanjih doseglo. Dramska skupina je s »Potrevo« in »Lacko in Krefli« na republiškem tekmovanju dosegla skupno s Kranjčani tretje in četrto mesto in došla od IO LPS nagrado v znesku 10.000 dinarjev. — Na oblastnem tekmovanju SKUD pa so Rušani z Žižkovo »Miklovo Zalo« zasedli za ptujskim polprofesionalnim gledališčem drugo mesto. Vse priznanje pa jim je dal II. kongres LPS, ki je društvo uvrstil med najboljša KUD v Sloveniji in društvenega tajnika tov. Sornika izvolil v IO LPS.

V društvu deluje 12 sekcij, od katerih je najboljšnja amaterska sekcija (60 članov), ki je pod vodstvom tov. Sornika in Majde Čučkove v preteklem letu nastopila trinajstkrat s 3 deli (Fodor: Miklova Zala). Vse tri je režirala Majda Čučkova, zadnjo po režijski zasnovi Jožeta Mlakarja, člana SNG v Mariboru. Miklova Zala je imela od vseh del največ ponovitev (skupno devet predstav), videlo pa jo je 2614 domačinov in nad 100 ljudi iz okolice.

Velike zasluge za ureditev odra, ki je eden najboljših amaterskih odrov v državi, ima tov. Ivan Čuček, ki je uredil vse svetlobni park. Sceno jim ureja tov. prof. Maks Kavčič, prav tako jim nudil veliko pomoč uprava SNG v Mariboru.

Gledališki kolektiv si je zadal obveznosti.

Vsi člani bodo redno obiskovali vaje in v letu 1950 naštedirali sledeča dela: B. Nušič: Zaluzjoči ostali, B. Cosič: Sile, Golob: Sluga dveh gospodov, Mira Puc: Ogenj in pepel; za gostovanja na

zboze, ki životarijo po podružnicah in s tem zbor številčno in kvaliteto dvigniti. Zbor je imel pod vodstvom tov. prof. Ritoca v letošnjem letu šest nastopov. Na Prešernovi proslavi je prvič nastopil 57 članski mešani pevski zbor, ki je že na svojem prvem nastopu pokazal zadovoljivo umetniško višino. S tem je obveznost, ki si jo je društvo zadal za II. kongres LPS izpolnjena, nameravajo pa zbor še povečati, da bo štel 80 članov.

Prihodnja gostovanja inozemskih umetnikov v naši državi

V tem mesecu in v prihodnjih mesecih bo gostovalo v naši državi več umetnikov glasbenikov iz inozemstva.

Tako bo konec februarja v Ljubljani priredil koncert prvak dunajske opere Anton Dermota.

V marcu bo gostoval v naši državi znani švicarski pianist Paul Baumgartner, ki bo priredil 4 koncerte. Pianist Baumgartner sodi med najbolj znane interpretatorje Beethovna. Marca bo gostoval v naši državi tudi prvak dunajske opere Marijan Rus, ki bo pel v Beogradski, zagrebški, ljubljanski in sarajevski Operi.

Prvič po osvoboditvi bodo gostovali v naši državi španski umetniki, in sicer dirigent Oskar Ospla in znana pesalka španskih narodnih plesov Carmen Joselito. Dirigent Oskar Ospla, ki živi danes v Belgiji kot španski emigrant, bo priredil v začetku maja v naši državi tri koncerte španske glasbe v Beogradu, Zagrebu in v Ljubljani. Pesalka Carmen Joselito pa bo gostovala konec marca v vseh večjih mestih naše države, kjer bo ob spremljavi kitarista Rampacha priredila več večerov španskih narodnih plesov.

Po svoji veliki turneji po Franciji bo prišel ob pričetku aprila v našo državo znani mehiški dirigent Vasquez. Inter-

pretator mehiške simfonije glasbe dirigent Vasquez bo dirigiral na koncertu v Beogradu, Ljubljani in Zagrebu. Za april je določeno tudi gostovanje dr. Wolfgang Windgansa, dunajskega klarinetista, ki bo na svoji turneji po naši državi priredil več koncertov.

Ob pričetku maja bo gostoval v naši državi švicarski pianist Josef Hirt. Na svoji turneji bo priredil koncerte v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, Skoplju, Sarajevu, Dubrovniku, Splitu, Opatiji in na Reki. Konec istega meseca bo prišel na gostovanje tudi sloviti angleški pianist Kendall Taylor, ki je že znan našemu občinstvu. Na svoji drugi turneji po naši državi bo Kendall Taylor priredil koncerte v Beogradu, Ljubljani, Zagrebu, Novem Sadu, Skoplju, Sarajevu, Dubrovniku, Splitu in Opatiji.

V juniju bo gostoval v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani dunajski simfoniki orkester pod vodstvom znanih avstrijskih dirigentov Kerejana in Marolita.

Se o filmu

„KAKO ZELENA JE BILA MOJA DOLINA“

Znano je, da ima od vseh umetnosti prav filmska najširši dostop do ljudi. Tudi pri nas zainteresirani stotisočlet. Mnogi med njimi z zanimanjem sledijo žanri, ki jim boljše orientacije pri presoji vsebine, naloge teh poročil so torej dovolj odgovorne, tembolji, ker naši ljudje danes od kakršnih koli potvorb.

Takšno zanimanje za to, kaj in kako se pise o filmih, pa tudi kritičnost in demokratičnost naših bralcev spriljubljuje. II. v našem letu objavljeno oceno filma Alberta Paplerja o filmu »Kako zelena je bila moja dolina«. Ker bi si v bodoče želeli le še več sotrudnikov, ki bi hoteli — v najboljši veri seveda — pripraviti h končnemu mnenju o določenem filmu, bomo v nadaljevanju pripravili radi priobčevali. Želimo le, da se bodoče želeli jasno izraženo stališče o filmu, oziroma do stališča predhodnega ocenjevalca. To bo namreč dalo polemiki in nedvomno mnogo širšo osnovo za omenjenih dveh prispevkih pa potrdimo tako sodbo piscev o filmu kot Paplerja. Samo pripombe, pa naj bodo tudi umestne (da ne govorimo o neustreznih) k izvajanjem v objavljenem članku, pa seveda ne morejo odtetati Paplerjeve načelno jasne in v glavnem

tudi pravilne sodbe o filmu.

Upravičeno pa pisca pogrešata v Paplerjevi recenziji ugotovitev, da je film eneman po romanu, Gre za roman angleškega pisatelja Richarda Llewellyna »Kako zelena je bila moja dolina«, ki je doživel leta 1940 v Ameriki knjigotržni uspeh najbolj čitanega romana (best seller). Roman, kot tudi po njem posneti film, idilčno prikazuje primitivno rudarsko produkcijo preteklega stoletja v angleškem Walesu.

Tako prikazuje tudi krize, ki nastanejo s povečano industr., vsekakor romantično in zato nazadnjaško. Ustvarja se videz, kakor da je kriv vsega zla razvoj industrije, ne pa povečana razredna eksploatacija lastnikov rudnikov in bank. Ta kratkovidnost žene Llewellyna v romantičen beg v preteklost, ki je kakopak ne more več priključiti. Že v samem prijetju (uvodni prizor) je očitno to stališče. Tudi sicer je delo brez vsake napredne perspektive, in prav to bistveno potoze filma je Paplerjeva ocena popolnoma pravilno zajela. Razumljivo je tudi, da je ameriška knjigotržna proizvodnja ravno tak roman v letih 1938/40, ko so se življ. pogoji farmerjev in delavcev občutno poslabšali, fodsrala. Tudi je razumljivo, da so ameriške ljudske množice v tem času iskale literaturo, ki bi jim prikazala resničnost njihovega položaja, no, založniške firme so jim namesto tega dale sugorati Llewellynove vrste.

Iz Murske Sobotice

Zgradili bodo velik zadružni dom

Člani kmetijske zadruge v Murski Soboti so si na svojem rednem letnem obnem zboru zadali kot glavno nalogo v letošnjem letu zgraditev zadružnega doma, ki bo eden med največjimi v Sloveniji. Nespornostni so bili v glavnem za določitev prostora. Večina članov je podpirala predlog gradnje na glavnem trgu. Dom naj bi bil najmanj dvanajststropni. Spodaj bi vzhodni del bil trgovine, v prvem nadstropju zadružne pisarne, ostalo pa za stanovanja. Prav tako bi drugo nadstropje bilo za stanovanja. S tem bi se stanovanska kriza v Murski Soboti nekoliko omilila.

V domu bi bila tudi velika, do 700 sedežna dvorana, v kateri bi se za nekoliko časa namestil tudi kino. Ker bo treba sedanjo dvorano izprazniti za telovadnico gimnazije, ker se na sestanku za dvorano niso sporazumeli, bodo vprašanje prostora rešili na množičnem sestanku. Za gradnjo zadružnega doma bo mestni ljudski odbor prispeval najmanj 1 milijon dinarjev, ki je določen za gradnjo kine dvorane. V ta namen imajo že pripravljeno cca 100.000 kosov zidne opoke. Kmetije iz Murske Sobotice, Markišavci in Nemčevci so se obvezali, da bodo pomagali s prostovoljnimi prevozi. Na pomoč bodo prisločili tudi sindikati, tako da ne bo pomanjkanja delovne sile.

Kmetijska zadruga je dosegla v preteklem letu zadovoljive uspehe. Zadruga ima svoje ekonomije v Nemčevcih, ima 7,23 ha zemlje, od te je 3,49 ha orne. Vsa poljedelska dela so člani iz Markišavci ter zadružni uslužbenec napravili prostovoljno.

Zadruga ima dve trgovski poslovalnici in to za železnino in eno za specerijo in manufakture. Promet industrijskega blaga je bil nad devet milijonov dinarjev. Poleg prodaje je zadruga zamenjala oljarice. Slabši so bili uspehi pri odkupu žetkice.

V poročilu sadjarskega referenta je bilo razvidno, da je zadruga v preteklem letu

skrbela za dvig sadjarstva. Zadruga ima 4 ročne, 3 vpražno prevozne in 1 motorno sadno škroplilnico. V svojem okolju je zadruga v preteklem letu pokropila skupno 13.583 sadnih dreves. Zadruga ima 3 plemenake blake. Čebelarjem je razdala tudi nekaj aljkorja.

Po poročilih je bilo na preveč živahna diskusija. Živo pa je bilo pri izvolitvi novega upravnega odbora, posebno glasno so bili člani iz Nemčevci. — Mn.

Izobraževalni tečaj v Petrovcih

V Gornjih Petrovcih v Prekmurju traja že nad mesec dni izobraževalni tečaj. Organiziral ga je domači šolski upravitelj, ki ga tudi vodi. Tečaj se vrši redno tedensko po 4 ur. Obiskuje ga povprečno 30 tečajnikov, v večini mladina. Za učno snov je veliko zanimanje, premalo živahno pa so diskusije. Najbolj vestna obiskovalka tečaja je nad 40 letna funkcionarica APZ tov. Vilma, ki do sedaj še ni zamudila niti ene ure. Zalosino pa je, da je ta primer osamljen. Tudi članom krajevnega zadružnega in OF odbora bi obiskovanje tečaja ne škodilo. — Mn.

VOLIVCI SO PREGLEDALI DELO DAVČNE KOMISIJE

Volivi krajevnega ljudskega odbora Mačkovec so se v soboto zbrali, da pregledajo delo vsake davčne komisije, ki je določena dohodnino. Sestanka se je udeležil tov. Olas, predstavnik oblasti. V svojem referatu jih je ob koncu pozval, naj bodo budni pri pregledu višine dohodnine. Posebno je treba paziti, da bodo med posameznimi gospodarstvi tudi pravilna sorazmerja. Z odmero dohodnine so bili v večini zadovoljni, le nekaterim se je zdelo preveliko. Končno so se sporazumeli, samo Ivan Tuhola je trdil, da je njemu dohodnina nepravilno postavljena.

Ob tej priliki so tudi izvolili 3 člane OF, ki bodo podpisali kandidatsko listo. — mn

Iz Poljčan

Novi proizvodi tovarne v Žrečah

V Tovarni kovanege orodja v Žrečah so uvedli brigadni sistem in ustanovili 37 proizvodnih brigad v katerih dela 288 članov kolektiva. Uspešno jim je izdelati težje bosanske in arbske sekire na novi način, ki dosega do 300% večjo izdržljivost kot stare. Izdelali so tudi nove brivske škarje, ki so se zelo dobro obnesle. Zato so dobili od glavne direktorje kovinske industrije LRS pohvalo. Če ne bo pomanjkanja električne energije in premoaga, bodo mesečni plan za februar presegli do 5%. — F. K.

Konferenca trgovinskih namočencev so se udeležili 194 poslovalnice. Sprejeli so tudi tekmovanje v izboljšanju poslovanja, poročanja, dviganju strokovnega in političnega znanja itd. V Slovenski Bistrici je trgovski sindikat postavil te komisije, ki bo ocenjevala uspehe tekmovanja. Nerazumevanje za tekmovanje se je pokazalo pri poslovalnicah, ki so najslabše v okraju. Najboljše poslovalnice bodo ob koncu tekmovanja nagrade. — Z. E.

Delovni kolektiv tovarne usnva v Slovenskih Konjicah je na čast volitev v Zvezno skupščino napovedal tekmovanje s kolektivom podružnic v občini OSS Poljane. Na OSS bodo postavili komisijo za ocenjevanje uspehov. Referenti za tekmovanje pri posameznih podružnicah bodo člani te komisije. — A. A.

V Slovenskih Konjicah so imeli 11. t. m. množični predvolivni sestanki, ki se ga je udeležilo 180 volitev. Na sestanku so bili zastopani člani vseh množičnih organizacij, le delovni kolektiv Tovarne »Konus« ni poslal nikogar, čeprav zaposluje nad 600 ljudi. — A. A.

SOSTANJ

Večjo skrb za pridobivanje ljudi v rudnike

Na krajevnih sektorskih konferencah v soštanjskem okraju so obravnavali vprašanje delovne sile rudnikov. Velenje, kjer je bila ustanovljena posebna komisija, čeprav je prišla v rudnik posebna frontna brigada, se zanjo ni nihče zanimal, zato niso nikogar pridobili za stalno delo v rudniku. Prav tako so bili razni sestanki na terenu, kjer so ugotovili, da množične organizacije nimajo razumevanja, da bi pridobili čimveč delovne sile za rudnike in težko industrijo. — L. F.

CELJE

Dobili so prehodno zastavico

Gozdarskemu avtopodjetju v Celju je Glavna direktorja lesne proizvodnje januarja podelila prehodno zastavo. Kolektiv GAP je dosegel dobre uspehe zaradi tesne povezanosti sindikata z upravo in aktivnosti članov. Pri delu so se najbolj izkazali mehaniški mojster Franc Fijolin ter mehaniki Karol Pirš in Konrad Mubič. Med soforji pa so najbolj: Naraka, Ojsterček, Štebe, Tekave, Frajtnik, Albrecht, Janšar in drugi. Na sestanku so sprejeli tekmovanje in obljubili, da bo tudi v bodoče ostala prehodna zastava v njihovem podjetju. — D. V.

KRŠKO

Podjetna mladina

Mladinski aktiv Stara vas na Bistelskem je na predvolivnem sestanku sklenil, da bo ustanovil KOZ v svoji vasi. S pomočjo Partije in ostalih množičnih organizacij se mu je to posrečilo in zadruga je dobila ime po imenu »Naša mladina«. Po obnem zboru je mladina pripravila za vse zadružnike kosilo in zabavno popoldne. Poleg tega je aktiv razširil svojo organizacijo za 15 članov.

POŽRTVOVALNI ZDRAVNIK zgladni borec za socializem

Na najrazličnejših področjih se borijo danes naši ljudje za ustvaritev boljše življenja. Delovne napore lahko prenaša le zdrav, fizično sposoben človek. Dan na dan so naši medicinski kadri v neizprosni hoju za zdravje našega delovnega človeka. Čeprav mnogokrat ne vemo dosti o njih, so med osebjem bolnišnic, klinik, ambulant mnogi ljudje, ki s svojo požrtvovalnostjo in vestnostjo vračajo zdravje tisočim delovnim ljudem, dvigajo njihovo delovno sposobnost in na ta način pomagajo na eni strani najboljšim našim življenjem, na drugi strani pa rešujejo na svoj način vprašanje delovne sile in tako dajejo svoj znaten delež k graditvi socializma.

Človek ne gre nikoli rad k zdravniku. Večini ljudi je tista procedura, najprej spraševanje, potem trkanje, odpiravanje in na vse kaj še vse, odvratna. Večina preprostih ljudi pa ima tudi nekakšen predsodek proti zdravnikom, ki jim ga je vcepila zdravniška služba v stari Jugoslaviji. Revnejši ljudje so imeli stike z zdravniki predvsem preko bolniške blagajne, ki pa je svojim zavarovancem delavcem kaj malo dajala. Tudi danes nekateri zdravniki še opravljajo svoje delo po starem kopitu. Toda teh je vse manj. V ambulantah socialnega zavarovanja se, čeprav še ne povsod, kaže, da je delovni človek, ki je zgubil svoje zdravje, deležen pozornosti in skrbne nege. To še posebno poudarjajo nekateri zdravniki, in človek, ki pride v njihovo ordinacijo čuti, da je prišel k človeku, ki mu bo z vsjo strokovno vestnostjo nudil svojo tovariško pomoč.

V čakalnici ambulante v Cernetovi ulici je vedno živahno. Majhen prostor

večkrat ne more sprejeti vseh čakajočih. Pravijo, da je čakalnica zrcalo zdravniške sposobnosti. Če to drži, potem je polna čakalnica najlepše priznanje, je dokaz, da imajo ljudje zaupanje v zdravnike, ki tu ordinirajo.

Ob 14. a mnogokrat tudi že prej, prične tu ordinirati dr. Zlatko Voglar. Če sedi nekaj časa v čakalnici, ti bodo čakajoči bolniki vedeli o njem mnogo povedati. Stopimo še mi med čakajoče.

Kakor vedno, je tudi danes čakalnica polna. Nekateri nervozno pogledujejo na uro. »Ali bo kmalu dve?«, skuša ta ali oni poizvedeti. »Ali pričnejo točno ordinirati?« — Na takšno vprašanje ti bo vedelo povedati več ljudi hkrati, da dr. Voglar kar prihiti iz svoje redne službe v ordinacijo. Kot vojaški zdravnik pomaga ob pomanjkanju zdravstvenih kadrov civilni zdravstveni službi.

Ko se odpro vrata ordinacijske sobe, hočejo nekateri naprej. Med njimi je visok tovariš, ki pravi, da ne mu mudi. Po njegovi zunanosti ne bi sodili, da je bolan. Od zdravnika se vrne nekako nasajen. Ko se oblači, pripoveduje, da mu zdravnik ni hotel dati bolniškega dopusta. Ze pred dnevi je bil tu in je tožil o revmatičnih bolečinah. Tovariš dr. Voglar je posumil v njegovo navedbo in mu odvzel kri za preiskavo. Ta je pokazala, da ni sledu o revmatičnem obolenju. Ko je tov. dr. Voglar spraševal pacienta, od kod je, je ta po ovinkih le iztisnil resnico. Daleč stanuje in se vozi v službo s kolesom. Zdjaj ko je mrzlo, bi rad ostal doma. Ker ne dobi dopusta, si je mislil: »pa poizkusimo z boleznijo.« To mu seveda ni uspelo.

Toda to je le en primer bolnika, ki z

neugodnimi občutki zapuša ambulanto. Večina ljudi pa z veseljem odhaja, ker ve, da je dobila zdravniško pomoč za čimprejše ozdravljenje.

Vedno prijazen, do vseh enako vpluden, pa naj si bo to delavec ali nameščeneec, tovariš ali tovaršica, v vsakem vidi tov. dr. Voglar le pomoči potrebnega sočloveka.

»Naj zdravnikom je najlepše takrat, kadar človeku, ki je res bolan, vračamo zdravje, ko vidimo, da se njegovo stanje izboljšuje,« pripoveduje tov. dr. Voglar. »Ozdravljeni bolnega delovnega človeka, biti budno na straži za njegovo zdravje, to je naša naloga.«

Čeprav ima včasih, posebno zadnje mesece, ko nadomestuje svojega obolenega tovariša, tudi do 100 pacientov na dan, ni nikoli nervozen in se pri vsakem novem bolniku skuša pogledati v izvor in vzroke bolezni. Sam pravi, da ob tako ogromnem valu strok. delo trpi, da se ne more vsakemu bolniku tako posvetiti, kot bi se rad, je vendar večina pacientov tudi ob tej preobremenjenosti ordinacije zadovoljna in se z zaupanjem obračuna nanj.

Čeprav je tov. dr. Voglar pri svojem strokovnem delu zelo zaposlen (dopolne kot vojaški zdravnik, popoldne v ambulanti socialnega zavarovanja, zvečer pa ima obiske oficirjev in oficirskih družin na domu), vendar še najde čas za udeleževanje v fizikulturi. Telovadno društvo Ljubljana I ima v njem agilnega funkcionarja, prav tako pa tudi nekatere druge fizikulture organizacije in društva. — Njegov delavnik je povprečno 16 ur, mnogokrat pa prebije tudi noči in daje zdravniško pomoč v nujnih primerih.

Tov. dr. Voglar je primer ljudskega zdravnika. Vsi, ki jim nudijo svojo zdravniško pomoč, ga cenijo, saj vedo, da imajo v njem najboljšega pomočnika v borbi za boljše življenje, pomočnika, ki jim vrača najdražje — zdravje. G. G.

